

“Wanneer wij uit de kampen, waar ter wereld dan ook, alleen onze lichamen zouden redden en niets meer dan dat, dan zal dat te weinig zijn. Het gaat er toch immers niet om, dat men ten koste van alles zijn leven behoudt, maar hōē men het behoudt. Ik denk soms dat iedere nieuwe situatie, ten goede of ten kwade, het in zich draagt om de mens met nieuwe inzichten te kunnen verrijken. En wanneer wij de harde feiten, waarvoor wij onherroepelijk gesteld staan, aan het lot overlaten, wanneer we ze geen inzicht verlenen in onze hoofden en in onze harten, om ze daar te laten bezinken en te veranderen in factoren, waardoor wij zouden kunnen groeien en waaruit wij een zin zouden weten te winnen, dan zijn wij geen levensvatbare generatie.”

Etty Hillesum

Twee brieven uit Westerbork